

РЕШЕНИЕ

№ 7684

гр. София, 08.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав,
в публично заседание на 21.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **5050** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.203 и сл. АПК, вр. с чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на В. Д. Д. от [населено място] срещу ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МВР- К. за заплащане на обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди в размер на 5000 лева за периода от 30.05.2018 година до 30.05.2023 година вследствие на действия по задържането на ищеца от страна на служители на ОД на МВР- К. на 30.05.2018 година- използване на физическа сила и помощни средства ненужно, ведно със законната лихва върху сумата от датата на увреждането-31.05.2018 година до окончателното изплащане на сумата.

В исковата молба се твърди, че ищецът вследствие на незаконосъобразни фактически действия по задържането му на дата 30.05.2018 година и безпричинно използване на помощни средства / белезници/ и употреба на физическа сила ненужно ищецът е претърпял неимуществени вреди- силно чувство на безпокойство, на гняв от приложената спрямо него физическа сила и помощни средства, на безпомощност, негативни емоционални преживявания с продължителен интензитет, безсилие и силната емоция, като първите седмици след инцидента не е могъл да спи добре, както и от обидните квалификации и епитетите към него от страна на полицейските служители и от унижението, причинено му от полицейските служители. Иска се да бъде осъден ответникът да заплати посочените суми. Претендират се и сторените по делото разноски.

В съдебно заседание ищецът- В. Д. Д. редовно и своевременно призван се явява и заедно с адвокат Д. редовно упълномощен, който поддържа исковата молба на заявените основания и моли да бъде уважена. Заявява претенция за присъждане на разноски.

Ответникът по иска- ОД на МВР- К. редовно и своевременно призван се представлява от юрисконсулт Ч. редовно упълномощен, който оспорва исковата молба по основание и по размер и моли да бъде отхвърлена. Заявява претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение и моли да бъде редуцирано по реда на чл.78,ал.5 ГПК. Съображения относно неоснователността и недоказаността на иска за обезщетение развива и в представената по делото писмена защита.

СГП редовно и своевременно призвана се представлява от прокурор М., която намира исковата претенция за недоказана и неоснователна и моли да бъде отхвърлена.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и възраженията на страните, при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

Със Заповед рег. № 2923з-705/16.04.2018 година на Директор ОД на МВР- К. за постигане на по-голяма ефективност при противодействие на така наречената битова престъпност, опазване на обществения ред и ефективно противодействие на престъпността в малките и отдалечените населени места заповядал за времето от 22,00 часа до на 17.04.2018 година до 22,00 часа на 30.06.2018 година да се проведе регионална СПО на територията на област К., като се извършат мероприятия подробно посочени в Заповедта, в това число проверка на лица, МПС и обекти за проверка и съхранение на акцизни стоки без бандерол, като проверките включват проверка на личните документи на возещите се лица, проверка на свидетелството за управление, проверка на документите на превозното средство и на превозвания товар и проверка на самото превозно средство.

Към Заповедта е приложен План за провеждане на СПО.

На 30.05.2018 година при провеждане на Специализирана полицейска операция от служители на РУ- К. – Й. Б. – Началник група „ Териториална полиция“ в РУ- К. заедно с П. Д., С. Р. и Б. Д. осъществявали контрол на пътното движение в [населено място], [улица]до бившия завод“ О.“, като П. Д. и С. Р. извършвали проверка на лица в посока изхода на града, а Й. Б. и Б. Д. осъществявали проверка на лица и МПС влизащи в града. Около 18,30 часа С. Р. спрял за проверка лек автомобил марка“ О. К.“ с рег. [рег.номер на МПС] без включени светлини, а водачът заявил, че не носи лични документи и СУМПС, но представил документите на автомобила и служителят установил, че е изтекъл срокът на техническия преглед на автомобила, а служителят П. Д. обяснил на водача, че ще вземе отношение след като установи самоличността на водача за извършените от него нарушения по ЗДВП чрез справка с ОДЧ, а водачът излязъл от автомобила и заявил, че ще се обади на брат му да му донесе личните документи, но след като разбрал, че ще му бъде съставен АУАН се ядосал и започнал да се държи непристойно, грубо и агресивно спрямо полицейските служители, а няколко минути по-късно брат му му донесъл документите и след като установили самоличността на лицето- В. Д. Д. от [населено място] служителят П. Д. седнал в патрулния автомобил и започнал да съставя АУАН във връзка с констатираните нарушения, а ищецът и брат му се намирали до патрулния автомобил, служителят Б.

Д. обяснил на водача какви са санкциите за неплащане в срок на наложените глоби и ищецът В. Д. много се ядосал, цялото му лице почервенияло, застанал на средата на пътното платно и започнал на висок глас да обижда полицейските служители с думите “Какво отношение ще вземеш, бе? Аз ли съм най-големият престъпник“ и употребил нецензурни думи, като през това време към тях се приближил и Й. Б.-Началник група, който предупредил В. Д. да се отдръпне от пътното платно, за да се качи на тротоара и да не пречи на движението, както и на служителите да изпълняват задълженията си и тогава ищецът В. Д. се обърнал към Началника на групата с думите „Кой си ти бе, майорче“, Ей сега ще ти извъртя един и ще ти отвинтя главата“, стискайки заплашително юмрук срещу него заставайки в нападателна поза. Й. Б. отново предупредил лицето да се премести на безопасно разстояние, в противен случай ще се наложи да използва физическа сила, но ищецът Д. не го послушал, започнал още по-агресивно да вика и да използва нецензурни думи и с действията си пречел на полицейските служители да изпълняват служебните си задължения. Служителят П. Д. преустановил съставянето на АУАН срещу ищеца и заедно с Й. Б. хванали за двете ръце Д., който бил на пътното платно и го избутали до тротоара, като устно го предупредили, че ако продължи да буйства и на преустанови провокативните си действия ще бъдат използвани помощни средства-белезници и ще бъде задържан, но В. Д. оказал съпротива, бутал и дърпал полицейските служители, продължавал да крещи на висок глас обидни и нецензурни думи, а брат му М. Д. също се намесил и започнал да бута служителите Б. и Д., и тогава С. Р. и Б. Д. задържали брата М. Д., който пречел на Б. и Д. да поставят белезници на В. Д. и впоследствие С. Р. приложил водеща техника и В. Д. бил повален на земята, като П. Д. му поставил белезници и през цялото време В. Д. се държал изключително агресивно. Ищецът и брат му са заведени в РУ – К. и е образувано досъдебно производство срещу тях.

За използването на физическа сила, както и за случилото се на 30.05.2018 година до Началника на РУ- К. е изготвена Докладна записка на 01.06.2018 година от Мл. ПИ- Д./ приложена на лист 109 от делото, в която подробно е описано какво точно се е случило на дата 30.05.2018 година.

На 30.05.2018 година със Заповед за задържане на лице, рег. № 1947зз/197 Младши полицейски инспектор при РУ- К. задържал на основание чл.72,ал.1 от ЗМВР, във връзка със ЗМ № 359/2018 година ищецът В. Д. в помещение за временно задържане на лице за срок от 24 часа ищецът В. Д./ като тази заповед не е обжалвана и е влязла в сила.

На 31.05.2018 година със Заповед за задържане на лице, рег. № 1947зз/199 Началник група „ТП“ задържал за срок от 24 часа ищецът В. Д. за извършено престъпление чл.325,ал.2 от НК считано от 19,00 часа.

С Решение № 171/12.06.2018 година, поставено по адм. дело № 228/2018 година по описа на АС- Кърджали е отменена Заповедта за задържане на ищеца рег. № 1947зз/199/31.05.2018 година, издадена от Началник група“ ТП“ при РУ – К..

С Решение № 5204/08.04.2019 година, постановено по адм. дело № 9064/2018 година, по описа на ВАС е оставено в сила Решение № 171/12.06.2018 година по адм. дело № 228/2018 година на Административен съд- Кърджали.

С Решение № 3587/06.07.2020 година, поставено по адм. дело № 12 123/2019 година по описа на АССГ е осъдена Областна дирекция на МВР- К. да заплати на В. Д. Д./ ищец в настоящото производство/ обезщетение за претърпени неимуществени

вреди, причинени на ищеца от незаконосъобразен административен акт- Заповед за задържане на лице, рег. № 1947зз/199/31.05.2018 година издадена от Началник група“ Териториална полиция“ при РУ – К., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.04.2019 година.

Решените е влязло в сила на 12.11.2020 година .

С Присъда № 260008/03.02.2021 година поставена по н.дело № 442/2020 година на Районен съд – Кърджали ищецът В. Д. е признат за виновен в това, че на 30.05.2018 година в [населено място] се закарнал на Й. Б.- Началник група“ Териториална полиция“ при РУ- К. с престъпление против неговата личност с думи и изрази като“ Аз ще те намеря като цивилен, ще те смачкам и ще те смачкам от бой“, „Ей ся ще ти изпера един юмрук и ще те поваля на земята“ и това закарване би могло да възбуди основателен страх за осъществяването му, като закарването е спрямо длъжностно лице при и по повод изпълнение на службата, и на основание чл.144,ал.2 , вр. с чл.54 от НК му е наложено наказание“ Лишаване от свобода“ за срок от 4 месеца, като на основание чл.66,ал.1 от НК е отложено изпълнението на наказанието за срок от 3 години, както и е признат за виновен в съучастие за извършено престъпление по чл.325,ал.1,вр.с чл.20,ал.2,вр. с чл.54 от НК му е наложено наказание “Лишаване от свобода“ за срок от 4 месеца, като на основание чл.66 от НК е отложено изпълнението на наказанието за срок от 3 години, и кумулативното наказание обществено порицание и е определено на основание чл.23 от НК едно общо наказание“ Лишаване от свобода“ за срок от 4 месеца , което е отложено за срок от 3 години.

С Постановление от 17.01.2019 година на Прокурор при Окръжна прокуратура – К. е отказано да бъде образувано досъдебно производство по повод подадена жалба от В. Д. Д. и М. Д. Д., и двамата от [населено място] за извършено престъпление по чл.282 от НК от страна на полицейските служители ,които са ги задържали на дата 30.05.2018 година.

С Постановление от 08.03.2019 година на прокурор при Апелативна прокуратура - [населено място] е потвърдено Постановление на Окръжна прокуратура – [населено място] от 17.01.2019 година, с което е отказано да бъде образувано наказателно производство за престъпление по чл.282 от НК.

С Постановление от 15.04.2019 година на Прокурор при Специализирана прокуратура е отказано да се образува досъдебно производство по пр. преписка 733/2019 година по описа на СП и прекратил преписката на основание чл.24,ал.1 НПК.

По делото са приложени всички събрани в хода на задържането на ищеца доказателства, доказателствата по образуваните срещу него наказателни дела.

От показанията на свидетелите Й. Б. и Б. Д.- полицейски служители, които са присъствали при задържането на ищеца се установява какво се е случило на дата 30.05.2018 година и какво е било поведението на ищеца.

В показанията си свидетелят М. Д. обяснява също какво се е случило при задържането на ищеца на дата 30.05.2018 година и какво е бил състоянието на ищеца.

От показанията на свидетеля Х. – приятел на ищеца също се установява къде е била на дата 30.05.2018 година и какво се случило при задържането на ищеца.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира искова молба за процесуално допустима, подадена от легитимирана

страна и при наличие на правен интерес от предявяване. Разгледана по същество, същата се явява недоказана и неоснователна. Съображенията за това са следните:

Съдът не споделя възражението за недопустимост на иска, направено както в Отговора на исковата молба, така и в и писмените бележки, депозиращи по делото от страна на процесуалния представител на ответника по иска, че същият е недопустим, защото ищецът вече се е възползвал от правото да получи обезщетение за претърпени неимуществени вреди и с Решение № 171/12.06.2018 година Административен съд Кърджали е отменил Заповед за задържане на лице, рег. № 1947зз-199/31.05.2018 година и АССГ е присъдил обезщетение вследствие на отмяната на Заповедта за задържане в размер на 1000 лева, защото ищецът не претендира отново обезщетение за неимуществени вреди вследствие отмяната на Заповедта за задържане от 31.05.2018 година, а претендира заплащане на обезщетение за неимуществени вреди от действия по задържането на ищеца, изразяващи се в безпричинно използване на физическа сила и помощни средства/ т.е. вредите, които се претендират не са от отменен административен акт, а от фактически действия по задържането на ищеца/ преди да е издадена заповед за задържане и изразяващи се употреба на физическа сила и помощни средства без основание, и именно тези действия са предмет на проверка в производството по чл.204 от АПК.

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.Разпоредбата се съдържа в глава първа на [Конституцията](#), посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита. Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Такъв закон е Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. ЗОДОВ разграничи отговорността на два вида- отговорност за дейност на администрацията и отговорност за дейност на правозащитни органи, като в чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ е посочено, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. По силата на алинея втора,исковете по ал.1 се разглеждат по реда,установен в [Административно процесуалния кодекс](#), като местната подсъдност се определя по [чл. 7, ал. 1](#) -искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по [чл. 1, ал. 1](#) и [чл. 2, ал. 1](#), от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите.

В разпоредбата на чл.203 АПК е регламентиран редът за предявяване на искове за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди,причинени на граждани и юридически лица. Съгласно [чл. 4 от ЗОДОВ](#) дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от](#)

ЗОДОВ-незаконнообразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Съгласно чл.205 от АПК,искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице,представявано от органа,от чийто незаконнообразен акт, действие или бездействие са причинените вреди

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели възмездяване на лицето, претърпяло вреди вследствие на незаконнообразни актове, действия и бездействия. Но отговорността на държаната не е безусловна. За да бъде ангажирана, то следва да бъдат налице визираните в чл.1 от ЗОДОВ предпоставки- незаконнообразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред ,вреда от такъв административен акт, причинна връзка между постановения незаконнообразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Съгласно [Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т.гр. дело № 3/2004 г.](#) на ОСГК на ВКС: "Обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването. В първия случай вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване.

В РЕШЕНИЕ № 333 ОТ 13.01.2014 Г. ПО АДМ. Д. № 1253/2013 Г., III ОТД. НА ВАС е посочено, че“Нормата на [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) не прави разграничение от какъв незаконнообразен административен акт следва да са причинени вредите, за да възникне субективното право на увреденото лице на обезщетение на това основание Материалноправната активна легитимация за ищеца произтича от факта на понесените върху правната му сфера вреди вследствие от действието на противоправния нормативен акт. Правопораждащият субективното право на обезщетение юридически факт е настъпилата в правната сфера на гражданина вреда, вследствие от незаконнообразния административен акт. Корелативно от този момент възниква отговорността на държавата за тяхната обезвреда - пасивната материалноправна легитимация. От обективна страна също така отговорността на държавата по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#), вр. [чл. 7 от КРБ](#) не възниква и държавата не дължи обезщетение, ако са налице вреди, но те са причинени от административен акт, който не е противоправен. Принципът на правовата държава /[чл. 4, ал. 1 от КРБ](#) не допуска да е налице период от време - между възникването на вредите и решението за отмяна, през който гражданинът да търпи вреди и да няма субективно право да ги обезщети, а държавата да няма отговорност да ги овъзмезди чрез заплащане на обезщетение. Това не е допустимо нито в областта на гражданското право, нито в областта на административното право. Правото на обезщетение възниква от момента на увреждането, което е в резултат от действие на акт, противоречащ на закона.От възникване на правото на обезщетение възниква отговорността на държавата.Активната процесуална легитимация, отнасяща се до упражняване на възникналото вече субективно право, за разлика от самото субективно право възниква от момента на отмяната на административния акт като

незаконосъобразен. [Член 204, ал. 1 от АПК](#), който сочи, че искът може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, регламентира само активната процесуална, но не и материалноправна легитимация. незаконосъобразното действие, респективно незаконосъобразно бездействие на административен орган или на длъжностно лице могат да бъдат само- фактическо / или материално/ действие, което се предприема без правно основание-нормативен или административен акт, бездействие, изразяващо се в неизвършване на фактическо действие, което органът или длъжностното лице са задължени да извършат по силата на закон или бездействие на административен орган или длъжностно лице по негово задължение, произтичащо пряко от нормативен акт. Незаконосъобразно действие по смисъла чл.1,ал.1 от ЗОДОВ не може да бъде юридическо или правно действие, защото незаконосъобразното правно действие е незаконосъобразен юридически акт, който или е незаконосъобразен административен акт и в този случай отговорността пак ще бъде по чл.1 ,ал.1 от ЗОДОВ, но не за вреди от незаконосъобразни действия, а ще бъде за вреди от незаконосъобразен акт или е сделка по смисъла на гражданското право, осъществена от държавен орган, който е юридическо лице и в този случай, отговорността за вреди ще бъде по правилата на гражданското право. Същото се отнася и за незаконосъобразното бездействие на административен орган. Ако то се състои от фактическа страна в непроизнасяне в съответния срок по чл.57 АПК по искане да се издаде ненормативен административен акт, това бездействие по дефиницията на чл.58,ал.1 и ал.4 от АПК е приравнено на административен акт-мълчалив отказ или мълчаливо съгласие. Мълчаливият отказ на администрацията казва ВКС в мотивите към т.4 на ТР № 3/22.04.2004 година не е фактическо действие, а юридически акт, който ако бъде отменен, обосновава обезщетение от незаконен акт на органа на администрацията. Съдебната практика на ВАС също е категорична, че неоснователни бездействия на административен орган по смисъла на чл.204,ал.4 от АПК са налице само при неизвършването на фактически, но не и на правни действия, каквито са хипотезите на чл.256 и чл.257 от АПК. Юридическите действия трябва предварително да бъдат отменени като административни актове, за да е допустимо сезирането на съда на посоченото основание чл.1,ал.1 от ЗОДОВ.

В настоящия случай искът е насочен срещу надлежен ответник- ОД на МВР- К., който е юридическо лице и надлежен пасивно легитимиран ответник по иска. Това е така, защото длъжностните лица, осъществили задържането на ищеца и употребили физическа сила и помощни средства- поставяне на белезници са от РУ-К., но самите служители не са юридическо лице, а административни органи.

Съгласно сега действащия ЗМВР- чл.37-Главните дирекции,областните дирекции, дирекция "Миграция",дирекция"Международни проекти",дирекция"Управление на собствеността и социални дейности",дирекция"Специална куриерска служба", А. на МВР и Медицинският институт са юридически лица/ при съобразяване с обстоятелството ,че ОД на МВР/ в случая К. Наред с това, чл.42,ал.1 от ЗМВР визира, че областните дирекции на МВР се създават на териториален принцип, като районите им на действие се определят с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.Областните дирекции са основни структури на МВР за осъществяване на дейностите по [чл. 6, ал. 1, т. 1 - 3, 6 – 9](#). В областните дирекции на МВР може да се създават отдели, сектори, районни управления (РУ), участъци и други звена от по-нисък ранг в зависимост от задачите и дейността им, районните управления в областните дирекции на МВР се създават със заповед на министъра на вътрешните работи. Пасивно легитимирани по тези искове са съответните държавни органи - юридически лица, а не техните териториални подразделения или обособени структури без правосубектност,тъй като по исковете за

обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимиран е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения. Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции. аргумент от разпоредбата на чл. 14, ал. 2 от ЗМВР-Областните дирекции на МВР са юридически лица и в този смисъл няма промяна в юридическото лице, което следва да бъде пасивно легитимирано като ответник по иска.

Събраните по делото доказателства сочат, че ищецът претендира заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на незаконнообразни действия на служители на ОД на МВР- К. по повод задържането му на дата 30.05.2018 година.

Отговорността, съобразно фактическите състави на ЗОДОВ следователно е резултат от незаконнообразно осъществяване на публични функции-административни и правозащитни от органите на държавата ,общините и съдебната власт. Спазването на законността и защитата на правопорядъка, като израз на принципа на върховенството на закона, е задължение на всички длъжностни лица и органи на публичната власт. Задълженията, които законите възлагат на административните органи в тази насока са свързани, освен с издаване на индивидуални, общи и нормативни административни актове чрез упражняване на правоприлагаща и нормотворческа дейност и с налагане на административни наказания.

В чл.85 от ЗМВР изрично е посочено кога се използва физическа сила. Съгласно сочената разпоредба при изпълнение на служебните си задължения полицейските органи могат да използват физическа сила и помощни средства само когато това е абсолютно необходимо при-противодействие или отказ да се изпълни законно разпореждане, задържане на правонарушител, който не се подчинява или оказва съпротива на полицейски орган, конвоиране на лице или при опит то да избяга, да посегне на своя живот или на живота и здравето на други лица, оказване съдействие на други държавни органи или длъжностни лица, включително на контролорите на Европейската комисия, на които противозаконно се пречи да изпълняват задълженията си, нападения срещу граждани и полицейски органи, освобождаване на заложници, групови нарушения на обществения ред, нападения на сгради, помещения, съоръжения и транспортни средства, освобождаване на незаконно заети обекти, ако им е разпоредено от компетентен орган, вземане на мерки за осигуряване на лична безопасност по [чл. 75, ал. 2](#). По аргумент от нормата на алинея втора на чл.85 от ЗМВР помощни средства са: белезници, усмирителни ризи, палки и прибори; химически вещества, утвърдени от министъра на здравеопазването; служебни животни - кучета и коне; халосни патрони, патрони с гумени, пластмасови и шокови куршуми; устройства за принудително спиране на превозни средства; устройства за отваряне на помещения, светлинни и звукови устройства с отвличащо въздействие; водометни и въздухоструйни машини; бронирани машини. В чл. 86, ал.1 от ЗМВР е посочено, че физическа сила и помощни средства се използват след предупреждение с изключение на случаите на внезапно нападение и при освобождаване на заложници. Използването на физическа сила и помощни средства се съобразява с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на правонарушителя, а в случаите по [чл. 85](#) полицейските органи използват само абсолютно необходимата сила, при използването на физическа сила и помощни средства полицейските органи вземат всички мерки за опазване живота и здравето на лицата, срещу които са насочени и използването на физическа сила и

помощни средства се преустановява незабавно след постигане на законната му цел.. На основание [чл. 85, ал. 4 от ЗМВР](#) редът за употреба на физическа сила и помощни средства от полицейските органи е уреден в [Наредба № 8121з-418 от 14.03.2017 г. за реда за употреба на физическа сила и помощни средства от служителите на Министерството на вътрешните работи](#) издадена от Министъра на вътрешните работи, / обн., ДВ, бр. 25 от 24.03.2017 година. Според чл. 6, ал. 1 и, ал. 2 от Наредбата, използването на помощни средства се съобразява с конкретната обстановка, характера на нарушението на общественения ред и личността на правонарушителя и само, когато това е абсолютно необходимо. В чл.7,ал.1 от Наредбата е посочено ,че белезниците са предназначени за ограничаване възможността за движение на крайниците на правонарушителя.) Белезниците се поставят при положение на ръцете отзад на гърба. В зависимост от физическите качества, състоянието и поведението на правонарушителя се допуска поставяне на белезници при положение на ръцете отпред, на две и повече лица последователно, комбинация между ръка и крак, крак за крак, през или за неподвижен предмет или по друг подходящ начин, а лицето с поставени белезници трябва да бъде под наблюдение.

В настоящия случай, твърдението на ищеца, че спрямо него е използвана неправомерно физическа сила и помощни средства преди задържането му със Заповед за задържане на лице от 30.05.2018 година е неподкрепено с доказателства. Напротив -от всички събрани доказателства, в това число и от доказателствата по досъдебното производство, образувано срещу ищеца и срещу брат му, както и от образуваното срещу тях наказателно дело пред РС-Кърджали е видно, че причина за употребата на физическа сила и помощни средства е не простата приумица на полицейските служители, а поведението на ищеца, който при извършената проверка на 30.05.2018 година управлявал МПС " О. К." с рег. [рег.номер на МПС] без включени светлини, и след предприемане на действия по съставяне на АУАН срещу ищеца същият станал агресивен и започнал да обижда полицаите и да им се заканва, а също и застанал на пътното платно, което накарало двама полицейски служители да го избутат на тротоара и това обусловило поставянето на белезници на ръцете му, което сочи, че причина за употребата на физическа сила и помощни средства е именно поведението на ищеца спрямо полицейските служители, а не обратното. Нещо повече дори- за това свое агресивно поведение спрямо полицейските служители по време на извършване на проверката, ищецът е осъден с влязла в сила присъда за престъпление по чл. 144 от НК/ закана срещу длъжностно лице и за хулиганство по чл.325,ал.2 от НК и му наложено едно общо наказание за срок от 4 месеца, чието изпълнение е отложено по реда на чл.66 от НК за срок от три години. Нещо повече дори- от показанията на свидетеля Й. Б./ служител, който е присъствал при задържането на ищеца на дата 30.05.2018 година, които съдът намира за обективни и в посока, че причината за задържането на ищеца са неговите непристойни действия, циничното и дръзко поведение на ищеца не само срещу него, но и срещу останалите полицейски служители и отправянето към тях на изключително обидни думи. Наред с това от показанията на свидетеля Д.- също служител на ОД на МВР- К. и участвал при задържането на ищеца/който съдът намира за обективни и последователни/ също се установява причината за задържането на ищеца – че неговото агресивно поведение е продиктувало употребата на физическа сила и поставянето на белезници на ръцете му, защото той е оказвал съпротива, борба, бил е едър човек. Твърдените действия, сочени от ищеца- неправомерно използване на физическа сила и помощни средства не могат да се опровергават и от показанията на свидетеля- Х.- приятелка на ищеца, защото нейните показания са твърде противоречиви и недостоверни- свидетелят един път

твърди, че на въпросната дата 30.05.2018 година е била в С., като там е работила, а след това е присъствала при задържането на ищеца, като е отишла с брата на ищеца, за да му занесат документи с кола, а след това твърди, че от болка до мястото, където е бил бит ищецът е отишла пеша. Съдът не кредитира тези показания, защото едно, че са противоречиви, а друго- и са недостоверни, още повече, че няма доказателства тя да е била свидетел – очевидец при проверката и при поставянето на белезниците на ищеца. Твърденията на свидетеля, че ищецът е бил бит от страна на полицаите и свлечен на земята, което е било страшно също са недостоверни, защото след издаване на Заповедта за задържане на ищеца от 30.05.2018 година / първата заповед, която не е обжалвана и е влязла в сила/, ищецът е попълнил Декларация, приложена на лист 136 от делото, от която е видно, че ищецът е посочил, че има кръвно налягане 150, не желае медицински преглед от лекар по негов избор и за негова сметка, а от приложения на лист 137 от делото Лист за преглед на пациент в КДБ/СО на дата 30.05.2018 година, видно, че ищецът е приет в 19,40 часа и напуснал в 20,20 часа, посочено е, че ищецът В. Д. е докаран от РУ за освидетелстване за задържане и в момента на прегледа е без субективни оплаквания, извършен му е обстоен медицински преглед с посочени параметри на изследвани органи- АН 170/100, пулс 74, температура -36,4, бял дроб- ЧВД двустранно, без прибавени хрипове, ССС-РСД, без шумова находка, корем – на нивото на гръден кош, респираторно подвижен, мек, палпаторно неболезнен, запазена перисталтика, кожа – запазен тургор, видими лигавици- розови, без периферни отоци и органоемаглия, сукусио реналис- отр. и му приложена терапия с хлофазолин 1/2 ампула, а кръвното налягане в 20,15 часа е 150/90, при което показанията на свидетеля Х. са недостоверни и целят да служат само и единствено за защитната теза на ищеца. Доказателства, че ищецът е бил бит, както твърди свидетелят Х. по делото липсват. Наред с това, от показанията на свидетеля Д. се установява, че други цивилни лица не е имало при задържането на ищеца, и възниква въпросът как свидетелят Х. е била свидетел очевидец на задържането на ищеца като едновременно е била в С. и в [населено място]. Съдът не кредитира и показанията на свидетеля М. Д.- брат на ищеца, в посока, че полицаите са пребили брат му, без да е имало причина, защото на първо място свидетелят е брат на ищеца и е заинтересован от изхода на делото, а на второ място– тези показания отново влизат в противоречие с целия събран доказателствен материал и ако в действителност ищецът е бил бит от страна на полицейските служители, то как при прегледа на ищеца от лекар на дата 30.05.2018 година не са установени нито охлузвания, нито кръвонасядания, нито пък каквото и да било травматично увреждане, а единственото, което е констатирано е високо кръвно налягане и му е приложена терапия с Хлофазолин 1/2 ампула. Очевидно свидетелят цели с показанията си да бъде в услуга на своя брат само и единствено да получи някаква справедливост за това, че жалбата му срещу действията на полицейските служители е отхвърлена и отказано да бъде образувано досъдебно производство срещу полицейските служители.

От всички доказателства по делото е видно, че употребата на физическа сила и поставянето на белезници/ използването на мощни средства/ от страна на полицейските служители са били предприети за да се предотврати насилието срещу полицейските служители- да се спре ищецът да извършва непристойни действия и да се заканва на полицейските служители, а от там и да е довело до цитираните в исковата молба увреждания под формата на силни чувства на безпокойство, на гняв от приложената спрямо него сила, на безпомощност, негативни емоционални преживявания с продължителен интензитет, безсилие и силната емоция първите седмици след инцидента не е могъл да спи добре. Не се

доказа по никакъв начин, че ищецът е обидан с обидни квалификации и епитети от страна на полицейските служители, а напротив – от доказателствата по делото е установено, че ищецът е отправил обидни думи и квалификации към полицейските служители и затова е и осъден с влязла в сила присъда за хулиганство и за закана.

Наред с това липсват доказателства вследствие на тази твърдяна употреба на физическа сила и помощни средства ищецът да не могъл да спи, нито, че твърдените неимуществени вреди са търпени от него в периода от 20.05.2018 година до датата на подаване на исковата молба / точно 5 години/ и как в деня след подаване на исковата молба са престанали да се търпят.

Не се доказва се, че вредите са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразни фактически действия по задържането на ищеца, по употребата на физическа сила и по отношение на причинените увреждания и останалите посочени в искова молба претърпени неимуществени вреди и за посочения период в исковата молба. Легална дефиниция на тези понятия пряка и непосредствена последица от увреждането законодателят не е дал нито в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действалия от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия. Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията „пряка и непосредствена последица“ са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение.

В практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр.д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че "...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите". е налице причинна връзка по [чл. 4 от ЗОДОВ](#). Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени (материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имуществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстройкаване, пристрояване, подстройкаване, различните субективни права на вземане, наследствени права и т.н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпени загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след изпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението и наличното имущество на страната след изпълнението на задължението и тази разлика се нарича претърпяна загуба. Пак в ТР № 1/15.03.2017 година на ВАС е посочено, че делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички

относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. И. на обезщетението от неправомерно увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение

Не са налице и останалите, визирани в чл.4 от ЗОДОВ предпоставки за присъждане на обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди, не се доказва и причинната връзка между неимуществените вреди и незаконосъобразните фактически действия. Следва да бъде отбелязано още, че неимуществените вреди представляват сериозно засягане на личността и достойнството на гражданина, изразяваща се в претърпяване на болки/ като болката е краткотрайно преживяване на неприятно усещане, предизвикано от външно въздействие/, и страдания/ а страданието е продължаваща болка/.

Всичко това сочи на недоказаност и неоснователност на исковата претенция и същата следва да бъде отхвърлена .

По иска за заплащане на законната лихва върху сумата от 5000 лева от датата на увреждането -31.05.2018 година до окончателното изплащане на сумата.

Задължението за лихва има акцесорен характер и следва съдбата на главното вземане. Предвид недоказаността и неоснователността на иска за обезщетение, то и искът за заплащане на законната лихва от датата на увреждането 31.05.2018 година а до окончателното изплащане на сумата е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен.

С оглед изхода на спора и съгласно нормата на чл.10,ал. (2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г.) Ако искът бъде отхвърлен изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските се заплащат от ищеца и при оттегляне на иска изцяло или при отказ от иска изцяло, претенцията на ищеца за присъждане на разноски е неоснователна и не подлежи на уважаване. В съответствие с нормата на чл.10,ал.4 от ЗОДОВ(Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 година, в сила от 03.12.2019 година, съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на [чл. 37 от Закона за правната помощ](#).

Под разноски в съдебното производство законодателят, с оглед на съдържанието на основната разпоредба - [чл. 78, ал. 1 ГПК](#), разбира разноски за такси, разноски по производството и възнаграждението на един адвокат. Разноските за такси са за държавните такси, дължими на основание [чл. 4, б. "а" и "о" от Закона за държавните такси \(ЗДТ\)](#) във вр. с [чл. 73, ал. 3 ГПК](#) и [чл. 9а, ал. 2 ЗОДОВ](#) и определени по размер в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието и Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс, както и за други дължими такси (например таксата на основание [чл. 9, ал. 2 от Закона за Държавен вестник](#)). Разноските по производството включват разноски, извършени от страната, във връзка с определени процесуални действия - депозит за призоваване на свидетел, възнаграждение за вещо лице, разходи за извършване на оглед. Възнаграждението за един адвокат представлява платеното възнаграждение на ползвания от страната адвокат. [норма Вярно е , че тази норма няма обратно действие и изрично с Преходните и заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА](#)

ЗАКОНА ЗА ОТГОВОРНОСТТА НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩИНИТЕ ЗА ВРЕДИ(ОБН. - ДВ, БР. 94 ОТ 2019 Г.) в сила от 03.12.19 година с§ 6. (1) е посочено, че този закон се прилага за предявените иски молби, подадени след влизането му в сила, а неприключилите до влизането в сила на този закон производства се довършват от съдилищата, пред които са висящи, включително при последвало въззивно и касационно обжалване, но също така е вярно, че производството пред АССГ образувано на дата 30.05.2023 година, след влизане в сила на посоченото изменение на нормата на чл.10,ал.4 от ЗОДОВ и безспорно следва да намери приложение в случая.

Разпоредбата на чл. 37 ЗПП препраща към НЗПП, където в чл. 24 е посочено, че по административни дела с определен материален интерес възнаграждението за една инстанция е от 100 до 360 лева. В конкретната хипотеза, ответникът по иска е представляван от юрисконсулт, който е взел активно участие в производството, проведено е едно съдебно заседание и съдът намира, че възнаграждението на юрисконсулта следва да бъде определено в размер на 200 лева, който е справедлив и съответен на извършената от юрисконсулта правна защита по делото.

Съдебните разноски са разходите на страните, произтичащи от участието им в административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноски. Отговорността за разноски по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори ако е положила най- голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноски, съдът се произнася във всеки акт, с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция. Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Задължението за разноски произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия.

На основание чл.10,ал.2 от ЗОДОВ / Ако искът бъде отхвърлен изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските се заплащат от ищеца и при оттегляне на иска изцяло или при отказ от иска изцяло/ и ищецът следва да бъде осъден да заплати по сметката на АССГ сумата от 351 лева- изплатен депозит за вещо лице.

Воден от горното и на основание чл.203 АПК, вр.с чл.1,ал.1 от ЗОДОВ, Административен съд С.-град

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ ИСКА на В. Д. Д. от [населено място] срещу **ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МВР- К.** за заплащане на обезщетение за претърпени от него **неимуществени вреди** в размер на 5000 лева за периода от 30.05.2018 година до 30.05.2023 година вследствие на действия по задържането на ищеца от страна на служители на ОД на МВР- К. на 30.05.2018 година- използване на физическа сила и помощни средства ненужно, ведно със законната лихва върху сумата от датата на увреждането-31.05.2018 година до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА В. Д. Д. ОТ ГР. НОВИ ИСКЪР ДА ЗАПЛАТИ НА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ- ГР. К. СУМАТА ОТ 200 ЛЕВА- ЮРИСКОНСУЛТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ.

НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.138,АЛ.1 АПК ,ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕТО ДА СЕ ИЗПРАТИ НА СТРАНИТЕ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото, съгласно разпоредбата на чл.211,ал.1 АПК.

СЪДИЯ: